

Polanica-Zdrój, 5 września 2026 r.

**Szanowna Pani
Jolanta Sobierańska-Grenda
Minister Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa****Dotyczy: wniosek o niezwłoczne wykonanie waloryzacji częściowej odpłatności za wyżywienie i zakwaterowanie w sanatorium uzdrowskim.**

Sprawa dotyczy § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 lipca 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowskiego (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 529) oraz niewykonania mechanizmu waloryzacji po ostatniej zmianie stawek w 2022 r.

Szanowne Pani Minister,

działając w imieniu Stowarzyszenia Unia Zdrowisk Polskich, reprezentującego podmioty prowadzące zakłady lecznictwa uzdrowskiego, ponownie wnosimy o niezwłoczne wykonanie obowiązującego mechanizmu waloryzacji częściowej odpłatności za koszty wyżywienia i zakwaterowania w zakładach lecznictwa uzdrowskiego.

Podkreślamy, iż wystąpienie Unii nie jest postulatem zwiększenia obciążeń seniorów ani innych świadczeniobiorców. Podstawą wniosku jest wykonanie obowiązującego prawa oraz rozwiązanie narastającego problemu finansowania rzeczywistych kosztów pobytu kuracjusza. Wieloletnie niewykonanie mechanizmu wzrostu nie powinno prowadzić ani do jednorazowego przerzucenia jego skumulowanych skutków na kuracjuszy, ani do dalszego finansowania tych skutków przez świadczeniodawców.

I. Uzasadnienie obowiązku wynikającego z § 7 ust. 2.

Obowiązujący § 7 ust. 2 stanowi, że odpłatność „podlega waloryzacji o sumaryczną wartość zmian średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem”, jeżeli „w kolejnym roku lub kolejnych latach, licząc od ostatniej waloryzacji, zmiana lub suma zmian tego wskaźnika przekroczy poziom 5%”. Przepis zatem wyraźnie przewiduje sytuację, w której próg 5% zostaje przekroczony w jednym roku, jak i sytuację, w której zostaje przekroczony dopiero przez sumę zmian w kolejnych latach.

Podkreślamy użycie zwrotu/zapisu „podlega waloryzacji” jest przy jednoczesnym wskazaniu obiektywnej przesłanki i miernika GUS, **przemawia za nakazowym, a nie fakultatywnym charakterem „mechanizmu”**

II. Okresy spełnienia przesłanki waloryzacyjnej.

Okres	Średnioroczna zmiana CPI	Dane na gruncie § 7 ust. 2
2022	+14,4%	samodzielne przekroczenie 5% – podlega waloryzacji
2023	+11,4%	samodzielne przekroczenie progu 5% – kolejny próg
2024	+3,6%	samodzielnie nie przekracza 5%
2024-2025	+3,6% + 3,6% = +7,2%	suma zmian w kolejnych latach >5%

Dane GUS są jednoznaczne: w 2022 r. średnioroczny wzrost cen wyniósł 14,4%, w 2023 r.: 11,4%, natomiast w 2024 r. i 2025 r. po 3,6%. W odniesieniu do dwóch ostatnich lat istotne jest literalne brzmienie przepisu – skoro przewiduje on „kolejne lata” oraz „sumę zmian” wzrost 3,6% za 2024 r. nie znika, lecz łączy się ze zmianą 3,6% za 2025 r., dając 7,2% – przekroczenie progu 5%.

III. Wyliczenie skali niewykonanej waloryzacji.

Unia Zdrowisk Polskich nie sprowadza obecnie wniosku do prostego arytmetycznego dodania wszystkich zmian od 2022 r. i **wskazania jednej wartości 33%**.

Taki sposób wyliczenia/prezentacji nie oddaje w pełni konstrukcji § 7 ust. 2, ponieważ w okresie tym wystąpiłyby kolejne momenty, w których powinien zostać uruchomiony mechanizm waloryzacyjny.

Właściwym punktem odniesienia powinno być odtworzenie poziomu odpłatności, jaki obowiązywałby obecnie, gdyby Minister Zdrowia wykonał wynikający z § 7 ust. 2 terminowo, po każdym spełnieniu przesłanek: po wzroście 14,4% za 2022, następnie po wzroście 11,4% za 2023 r., a następnie po przekroczeniu progu przez sumę zmian za lata 2024–2025 wynoszącą 7,2%.

Przy zastosowaniu kolejnych waloryzacji do zmieniającej się podstawy, matematyczny **wskaźnik wynosi 36,62%** względem stawek z 2022 r. ($1,144 \times 1,114 \times 1,072 = 1,36617$). Wartość ta nie jest prostą sumą wskaźników, obrazuje poziom wynikający z sekwencyjnego wykonania mechanizmu w terminach, w których – w naszej ocenie – powinien on zostać zastosowany.

IV. Wystąpienia Unii oraz konieczność jednoznacznego stanowiska Ministerstwa Zdrowia.

Unia Zdrowisk Polskich występowała w tej sprawie wielokrotnie, m.in. z pismami UUP/21/03/2023, UUP/38/05/2023, UUP/11/2/2024 oraz UUP/32/05/2024. W odpowiedzi Departament Lecznictwa MZ z 22 lutego 2024 r. (DLD.054.4.5.20.2024.SR), wskazano na prowadzenie analiz dotyczących „ewentualnej nowelizacji” i brak wiążących decyzji w sprawie zmiany poziomu finansowania przez świadczeniobiorcę.

W tej sytuacji jako branża oczekujemy od Ministerstwa nie tylko ogólnej informacji o możliwości przyszłej zmiany przepisów, lecz jednoznacznego stanowiska odnoszącego się do tego, **dlaczego obowiązująca norma, zawierająca zapis „podlega waloryzacji”, nie została wykonana przez okres czterech lat pomimo spełnienia wskazanych przesłanek.**

V. Ochrona państwa i odpowiedzialności państwa za sposób finansowania.

Unia w pełni dostrzega społeczną wrażliwość odpłatności sanatoryjnej, szczególnie w odniesieniu do seniorów. Nie postulujemy, aby skumulowany skutek kilkuletniego niewykonania mechanizmu został obecnie jednorazowo przeniesiony na świadczeniobiorców.

Jeżeli ze względów społecznych państwo uznaje za konieczne ograniczenie wzrostu bezpośrednich obciążeń kuracjuszy, powinno zastosować odpowiedni instrument finansowy – publiczny lub kompensacji. Ochrona pacjentów przed wzrostem kosztów nie może być realizowana poprzez niejawne przeniesienie ciężaru polityki społecznej państwa na zakłady lecznicze i zarządzających.

Stowarzyszenie – branża uzdrowiskowa, odrzuca zatem pojawiającą się uproszczoną narrację, według której domaganie się wykonania powinności wynikającej z obowiązującego mechanizmu prawnego oznacza postulat obciążania seniorów/kuracjuszy.

Przedmiotem wystąpienia jest zapewnienie zgodności działania organów państwa z prawem oraz stabilnego finansowania świadczeń gwarantowanych.

VI. Kumulacja skutków – współczynnik korygujący.

Podkreślamy jako branża uzdrowiskowa, że sytuacja jest szczególnie istotna w 2026 r., kiedy równolegle procedowane jest pozbawienie lecznictwa uzdrowiskowego współczynnika korygującego 1,05 na mocy Projektu zarządzenia Prezesa NFZ z dnia 24 sierpnia 2026 r. Wieloletnie niewykonywanie mechanizmu waloryzacyjnego i jednocześnie ograniczenie finansowania ze strony NFZ kumulują się po stronie tych samych świadczeniodawców.

Wnioski Stowarzyszenia:

W związku z powyższym jako reprezentant największych krajowych zakładów lecznictwa uzdrowiskowego wnosimy o:

1. Wykonanie bez zbędnej zwłoki mechanizmu określonego w § 7 ust. 2
2. Odtworzenie i ustalenie poziomu odpłatności, jaki obowiązywałby, gdyby waloryzacja była dokonana terminowo po kolejnych przekroczeniach progu 5%, z uwzględnieniem zmian: 14.4% za 2022 r., 11.4% za 2023 r. oraz sumy 7.2% za lata 2024–2025,
3. Przedstawienie rozwiązania chroniącego świadczeniobiorców, w szczególności seniorów, przed jednorazowym poniesieniem skumulowanych skutków wieloletniego braku waloryzacji – bez przerzucania tych kosztów na świadczeniodawców.
4. Uwzględnienie łącznego wpływu niewykonanej waloryzacji oraz projektowanego zniesienia współczynnika 1.05 na sytuację ekonomiczną zakładów lecznictwa uzdrowiskowego.

Oczekujemy rozwiązania zgodnego z prawem, społecznie odpowiedzialnego wobec pacjentów/kuracjuszy i ekonomicznie uczciwego wobec świadczeniodawców uzdrowiskowych.

Z wyrazami szacunku

Prezes Zarządu Stowarzyszenia
Unia Uzdrawisk Polskich
Jerzy Szymanczyk
Radca Prawny

Otrzymują:

1 x Adresat

Do wiadomości:

- 1 x Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – celem informacji o sprawie istotnej dla krajowej branży uzdrowiskowej – zakładów lecznictwa uzdrowiskowego,
 - 1 x Poseł na Sejm RP, Przewodnicząca Parlamentarnego Zespołu na rzecz wspierania rozwoju uzdrowisk i gmin uzdrowiskowych – Pani Zofia Czernow
 - 1 x Poseł na Sejm RP, Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. Lecznictwa Uzdrowiskowego, Mundurowej Służby Zdrowia, Rehabilitacji i Gmin Uzdrowiskowych – Pan Patryk Wicher
 - 1 x Prezes NFZ – Pan Filip Nowak
 - 1 x Konsultant Krajowy w dziedzinie balneologii i medycyny fizykalnej – Pani Aleksandra Sędziak
 - 1 x Wszystkie spółki uzdrowiskowe – członkowie Stowarzyszenia Unia Uzdrawisk Polskich.
- 1 x a/a